

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΕΠΑΛΛΑ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΓΝΩΡΙΜΙΑ ΜΕ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή.)

A3. (μονάδες 25)

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ: άρθρο για το προσωπικό ιστολόγιο.

Σκοπός: να πληροφορήσει για προσωπικές σκέψεις και επιλογές.

Τίτλος: σύντομος και περιεκτικός.

Γλώσσα: αναφορική/κυριολεκτική.

Ύφος λόγου: προσωπικό ιστολόγιο => απλό- οικείο.

Ενδεικτική ανάλυση:

Εισαγωγική παρατήρηση (που περιέχει και υλικό για πρόλογο):

Η θέση που διατυπώνει ο αρθρογράφος έχει πολλούς οπαδούς, κυρίως όμως ανάμεσα στη γενιά των ωρίμων, η οποία έχει ανατραφεί με άλλες συνήθειες στις διαπροσωπικές σχέσεις και κατ' επέκταση με άλλους κώδικες επικοινωνίας. Οι νέοι άνθρωποι σε μια τέτοια θέση μάλλον αντιδρούν, γιατί την έννοια «επικοινωνία» την αντιλαμβάνονται εντελώς διαφορετικά.

Επιχειρήματα με τα οποία υποστηρίζεται η θέση του αρθρογράφου:

- 1) Η οπτικοποίηση της επικοινωνίας, χάρη στα τεχνολογικά μέσα, προκαλεί μια ψευδαίσθηση πραγματικότητας: ό, τι απεικονίζεται στην οθόνη (της ταμπλέτας, του κινητού, του υπολογιστή) μοιάζει με τη ζωντανή φιγούρα του εικονιζόμενου προσώπου. Αν λοιπόν ο άλλος φιγουράρει μπροστά μας «ζωντανός», γιατί να χρειάζεται να τον συναντήσουμε κίόλας;
- 2) Η τεχνολογία είναι εθιστική: ασχολούμαστε συνεχώς με αυτήν, περιμένουμε ανά πάσα στιγμή μήνυμα στο κινητό ή στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, συζητούμε διαρκώς μέσω των

μέσων κοινωνικής δικτύωσης (για το φαγητό μας, το ντύσιμό μας, τη συντροφική μας σχέση), εκθέτουμε τον εαυτό μας με χυδαία λόγια στο δημόσιο χώρο και με στεντόρεια φωνή, «ν' ακούσουν όλοι». Το μηχάνημα αναλαμβάνει να καλύψει την πολυπραγμοσύνη μας, το λένε και οι διαφημίσεις άλλωστε (για εκείνους που είναι «πολύ ασχολοί»).

- 3) Άλλες φορές πάλι η τεχνολογία είναι μια υπεκφυγή, μια βολική διέξοδος. Προσηλώνεται κανείς στα ψηφιακά μέσα, όταν δεν βρίσκει ενδιαφέρον στον περίγυρό του, κλείνεται στον μικρόκοσμό του και αδιαφορεί για τους ανθρώπους που τον περιβάλλουν, κυρίως την οικογένειά του, που τον αφήνει παγερά αδιάφορο. Σε μια τέτοια περίπτωση, κανονικά, προηγείται πάντα η ανάγκη για ενδοσκόπηση, για αυτοανίχνευση: τι ζητώ από τη ζωή μου, τι σημαίνει ο σύντροφός μου για εμένα, γιατί θέλω να έχω φίλους. Διαφορετικά, θα απωλέσουμε την πραγματική ζωή για ν' απολαύσουμε την ψηφιακή μας μοναξιά.

Επίλογος: Η διαδραστικότητα των ψηφιακών μέσων εντυπωσιάζει – η αληθινή ζωή όμως, γεμάτη αρώματα, χρώματα, κίνηση, παραστάσεις και ζωντανές κι αυθόρμητες αντιδράσεις, πρέπει να μας ενθουσιάζει.

B3. (μονάδες 25)

1. Θέμα αναγνωστικής ανταπόκρισης:

Κάθε άλλο παρά να ξεκουραστεί και να ξενοιάσει, πέτυχε ο κύριος Βερούτσι, από τη στιγμή που μπήκε στο σπίτι του. Ενώ περίμενε ότι θα χαλάρωνε με κάποιο ελαφρό θέαμα «— Επιτέλους, γυρνάω σπίτι... Και, προπάντων, είμαι μόνος... μόνος...», διαπιστώνει ότι μία κοπέλα έχει «εισβάλει» στον χώρο του, η τηλεπαρουσιάστρια, και αρχίζει να τον πολιορκεί με ανησυχητικές ειδήσεις: «Μια νόστιμη κοπέλα χαμογελούσε κι έσταζε μέλι στον κύριο Βερούτσι», «Η όμορφη κοπέλα έβαλε την καλή της φωνή κι άρχισε: «— Σε ολόκληρο το βασίλειο ... κρύβεται στα δάση...». Η είδηση όμως καθαυτή δεν αρκεί για να τον αναστατώσει. Σύντομα θα διαπιστώσει ότι μια άγνωστη φωνή προέρχεται μέσα από τον χώρο του σπιτιού του, και αρχίζει να τον καταλαμβάνει αγωνία. Είναι η φωνή του ληστή που ... κρύβεται σπίτι του! «Κείνη τη στιγμή ... κάτω από τον καναπέ». (Η τηλεόραση μόνο καλό δεν πρόσφερε τη φορά αυτή στον ταλαίπωρο κύριο Βερούτσι).

2. Θέμα δημιουργικής γραφής (δειγματική ανάπτυξη):

Μόλις ο κύριος Βερούτσι διαπίστωσε εμβρόντητος ότι ο ληστής είχε «τρυπώσει» στο σπίτι του, πλησίασε, με γατίσια περπατησιά, το τηλέφωνο, αποφασισμένος να ειδοποιήσει την αστυνομία. Η παρουσιάστρια παρακολουθούσε τις κινήσεις του κι έβαλε ένα ηχηρό και απόκοσμο γέλιο με νόημα. (Η αστυνομία άλλωστε περιμένει πρώτα να φύγει ο κλέφτης, λάθος;)

Ο κύριος Βερούτσι σάσισε εντελώς. Η φωνή του ληστή ακούστηκε πιο καθαρά: «Το καλό που σου θέλω, κλείσε την τηλεόραση και θα νιώσεις καλύτερα».

Τη στιγμή εκείνη χτύπησε το κουδούνι της εξώπορτας. Ο Βερούτσι, πανικόβλητος, κάνει ν' ανοίξει και βλέπει έναν αστυνομικό με στολή:

- Δεν πιστεύω να κρύβεται στο σπίτι σου ο παλιάνθρωπος απ' το Ρίντινγκ;
- Καλά, κι εσείς πως υποπτευθήκατε το δικό μου σπίτι;
- Εμ, είπαμε, βρε καλέ μου, να σε πειράξουμε λιγάκι, είπε ο Τόνι ο φίλος του, που είχε μεταμφιεστεί, μπας και βάλεις μυαλό μ' αυτό το άθλιο μαραφέτι, την τηλεόραση.

Η παρουσιάστρια έσκασε στα γέλια.

- Αλφρέντο, βγες από τον καναπέ, σε παρακαλώ.
- Τόνι, μη μας λιποθυμήσει;